

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 27 maja 2026 roku

Sprawa: zapytanie poselskie nr 3427 posła Włodzimierza Tomaszewskiego
Znak sprawy: ST2.054.2.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na zapytanie poselskie nr 3427 posła Włodzimierza Tomaszewskiego w sprawie aktualizacji danych finansowych w zakresie realizacji zadań oświatowych i wychowawczych

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie poselskie nr 3427 posła Włodzimierza Tomaszewskiego w sprawie aktualizacji danych finansowych w zakresie realizacji zadań oświatowych i wychowawczych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Od 1 stycznia 2025 r. obowiązuje ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. poz. 1572, z późn. zm.), zgodnie z którą są ustalane dochody jednostek samorządu terytorialnego na dany rok budżetowy. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są ich dochody własne (głównie dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych) uzupełniane dochodami z tytułu subwencji ogólnej i dotacji z budżetu państwa. Do ustalenia tych dochodów przyjmuje się potrzeby finansowe, w tym potrzeby oświatowe dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Kwoty potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego (w tym potrzeb oświatowych) stanowią jeden z elementów nowego systemu finansowania jednostek samorządu terytorialnego. Ustalane są na etapie planowania dochodów jednostek samorządu terytorialnego i służą wyliczeniu subwencji ogólnej. Kwoty potrzeb jako stały element kalkulacyjny - w odróżnieniu od dochodów - nie wykazuje się po wykonaniu budżetu.

Skoro łączna kwota potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego stanowi element kalkulacyjny dochodów jednostek samorządu terytorialnego (a nie

ich dochód), to nie jest zasadne wyodrębnianie i porównywanie tylko kwot potrzeb oświatowych do wydatków w obszarze oświaty. Aktualizacja załącznika przekazanego wraz z ww. zapytaniem, dotyczącego oświaty o wartości kalkulowanych potrzeb oświatowych oraz ewentualnych innych zwiększeń (dotacji) nieobjętych ustaleniem potrzeb oświatowych za rok 2025 oraz na 2026 r., skutkowałaby zestawieniem wielkości nieporównywalnych z danymi dotyczącymi lat wcześniejszych.

Ponadto, został zmieniony zakres zadań oświatowych, na podstawie których ustalane są potrzeby oświatowe. W odróżnieniu od poprzednich rozwiązań, kwota potrzeb oświatowych została zwiększona o:

- równowartość kwoty dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego (zamiana formy finansowania zadań w zakresie wychowania przedszkolnego z dotacji celowych z budżetu państwa na dochody własne),
- skutki podwyżek wynagrodzeń nauczycieli wychowania przedszkolnego.

W związku z powyższym wydaje się, że kontynuacja załącznika nr 7 w obecnym kształcie (z zamianą części oświatowej subwencji ogólnej na potrzeby oświatowe) nie znajduje merytorycznego uzasadnienia.

Poniżej zaprezentowano zestawienia:

a) potrzeb finansowych jednostek samorządu terytorialnego (w tym potrzeb oświatowych) w latach 2025 i 2026, wykorzystanych do obliczenia dochodów:

Rok	Rodzaj JST	Potrzeby finansowe	w tym: potrzeby oświatowe
		w tys. zł	
1	2	3	4
2026	gminy	76 369 389	53 784 203
	powiaty	26 172 666	19 041 357
	miasta na prawach powiatu	45 163 219	40 896 031
	województwa	7 032 650	1 229 971
	RAZEM	154 737 924	114 951 562
2025	gminy	68 015 740	48 077 605
	powiaty	24 325 748	17 419 470
	miasta na prawach powiatu	40 611 026	36 044 185
	województwa	7 594 883	1 111 019
	RAZEM	140 547 397	102 652 279

b) dochodów jednostek samorządu terytorialnego w latach 2025 i 2026 (plan roczny na 2026 r. - po I kw.), w tym dochodów bieżących

Rok	Rodzaj JST	Dochody ogółem	w tym: dochody bieżące
		w tys. zł	
1	2	3	4

Rok	Rodzaj JST	Dochody ogółem	w tym: dochody bieżące
		w tys. zł	
1	2	3	4
Plan na 2026*	gminy	223 162 458	188 876 910
	powiaty	60 011 626	53 185 935
	miasta na prawach powiatu	156 442 175	143 413 021
	województwa	40 726 113	32 442 398
	RAZEM	480 342 372	417 918 264
2025	gminy	219 943 782	186 920 683
	powiaty	60 590 149	52 550 493
	miasta na prawach powiatu	148 995 748	138 978 415
	województwa	38 682 459	32 311 108
	RAZEM	468 212 138	410 760 699

c) wydatków jednostek samorządu terytorialnego w działach 801 Oświata i wychowanie oraz 854 Edukacyjna opieka wychowawcza w latach 2025 i 2026 (plan roczny na 2026 r. - po I kw.), w tym wydatków bieżących:

Rok	Rodzaj JST	Wydatki ogółem w działach 801 i 854	w tym: wydatki bieżące
		w tys. zł	
1	2	3	4
Plan na 2026*	gminy	87 222 462	80 653 768
	powiaty	24 493 074	22 676 644
	miasta na prawach powiatu	61 363 114	58 175 572
	województwa	2 786 987	2 469 566
	RAZEM	175 865 637	163 975 550
2025	gminy	80 057 715	74 942 798
	powiaty	22 878 369	21 530 415
	miasta na prawach powiatu	59 245 581	57 326 751
	województwa	2 632 336	2 271 864
	RAZEM	164 814 001	156 071 828

* dane wstępne (stan na dzień 18 maja 2026 r.)

Należy podkreślić, że zgodnie z przepisem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 439, z późn. zm.), **środki niezbędne do realizacji zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 11 ust. 2-4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego (a nie w kwocie potrzeb oświatowych).**

Ponadto, w 2025 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymały z rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego kwotę 988 673 tys. zł na sfinansowanie skutków wzrostu w roku 2025 średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy - Karta Nauczyciela,

ponad poziom tego wzrostu przyjęty do ustalenia potrzeb oświatowych na rok 2025 określonych w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 114 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego).

Jednocześnie informuję, że obecnie w Ministerstwie Finansów trwają prace nad *Informacją o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego za 2025 r.*, która będzie zawierać m.in. dane w zakresie wydatków, których dotyczy ww. zapytanie. Informacja, po przekazaniu do Sejmu RP, zostanie opublikowana na stronie BIP Ministerstwa Finansów.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Hanna Majszczyk
podsekretarz stanu

w Ministerstwie Finansów